

SZJA 1%: 19815802-1-41

KÖZGYŰLÉS
2016. május 21.
(3. oldal)

BARLANGNAP
2016. június 23-26.
Klastrompuszta
(3. oldal)

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDET MÉNYEK

2016.
május-június

PAP LÁSZLÓ
bányamester
1920–2015

Pap László, vagyis Laci bácsi 1920. január 27-én született Miskolcon, és itt végezte tanulmányait is, majd 1945–1947-ig orosz hadifogságban volt. 1948. március 15-én érkezett Szilvásváradra, és már 16-án elkezdett a kőbányában dolgozni, mint bányamester, 1967. december 31-ig, a bánya bezárásáig. Az itt előkerült barlang bejáratának megőrzését Pap Lászlónak köszönhetjük. Együttműködésünk eredményeként lett a Myotis csoport tiszteletbeli tagja, 1989-től az MKBT tagságát is az egyesület rendezte. Az ő iránymutatása alapján kezdődött meg ennek a barlangnak a kutatása a 80-as évek közepén. A kutatók a barlangot „László bányamester barlangja”-ként vezették be az országos barlangnyilvántartásba, de egymás között csak „a Lacibácsi barlangja” néven emlegetjük. 70 méteres mélységével ez ma Szilvásvárad térségének legmélyebb barlangja.

A régészet iránti érdeklődése már Miskolcon elkezdődött. A Herman Ottó Múzeumban Leszih Andorral, a múzeum akkori igazgatójával és korábban az Istállóskői-barlangban is ásatást végző Megay Gézával ismerkedett meg. Vértes Lászlóval a Szeleta-barlangban, egy korábban végzett ásatás alkalmával találkozott először. 1948 őszén kezdte el Vértes László az Inqua (Internazionale Quartärvereinigung: nemzetközi negyedidőszak-kutató szövetség) által finanszírozott ásatását az Istállóskői-barlangban. Itt látogatta meg őt Pap László, először csak érdeklődésképpen, amiből több évtizedes munka-, majd baráti kapcsolat született. Erre több helyen is utal Vértes az Istállóskői-barlang ásatásáról szóló, „Medveemberek krónikája” című könyvében (53., 79. és 84. oldal). Pap László az 1951-ben befejeződött ásatás utáni években gyakran nyújtott segítséget Vértesnek, először az ásatásnál felmerülő technikai problémák megoldásában, majd később rétegminták gyűjtésével, új területek lejárásával, dokumentálásával, vagy pl. a Petényi-barlang medvetükrének a megmintázásával. Alapjában véve ennek a barátságának köszönheti Szilvásvárad, hogy sokat tudunk a település múltjáról. Munkáiról és a talált anyagokról naplót vezetett és ez a napló az alapja a falu idén leadott 220 oldalas, 67 lelőhelyet dokumentált régészeti topográfiájának. Vértes László halála után Patek Erzsébet, Salamon Ágnes, Párducz Mihály, Szabó János Győző, Fodor László, Ács Csilla, Kertész Róbert, Szabó Gábor, Bíró Péter és Ringer Árpád régészek kerültek kapcsolatba Pap Lászlóval.

95 év szép kor, és ő is készült a továbblépésre: egy hónappal a halála előtt mondta, hogy jó lenne már csendben elaludni és nem felébredni. Tudtuk mi is, hogy eljön ez a pillanat, de ezek ellenére is hiányzik. Hiányoznak a tartalmas beszélgetések, az új eredmények iránti állandó érdeklődése, a régi tapasztalatok, történetek, események, leletek átbeszélése, és a három generációt átívelő bölcsessége, melyet az utolsó időszakig meg tudott őrizni. Reméljük, hogy jó helyre ment, és ha eljön az ideje, akkor találkozni fogunk a túlvilági lelőhelyeken, az ottani barlangokban is!

Addig is örök barátsággal a szívünkbe zárva emlékezünk!

Regős József

Szilvásvárad 2015. április 1.

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

60. BARLANGNAP

2016. június 23–26. Klastrompuszta

Az idei Barlangnap a Csévi-szirteken, az Ariadne-barlangrendszerben 2016. június 23–26. (csütörtök–vasárnap) között kerül megrendezésre.

A rendezvény központja a Klastrompusztán található nagy rét lesz. Összesen 14 változatos barlangtúra lesz lehetőség jelentkezni. Az 1–2 órás könnyű barlanglátogatástól az egésznapon át tartó, 6 barlangon átvezető átmenőtúráig mindenki megtalálhatja a számára leginkább megfelelőt. Ezt a barlangnapot igazán családbarátra tervezzük. Kicsiknek és nagyobbaknak egyaránt külön barlangos és felszíni programokkal készülünk. A barlangtúrákra csak a helyszínen lehet jelentkezni, előzetes regisztráció nem lesz. A barlangtúrákon csak elektromos lámpa használata engedélyezett. Szombaton megrendezésre kerül a hagyományos Marcel Loubens Kupáért folyó barlangverseny is. Az elmélet kedvelőinek pedig ott lesz a Kessler Kupa. Az esti jó hangulatot az Adrenalin Tourist Rock Band szolgáltatja.

A barlangokról és a rendezvényről bővebb információt az ariadneegyesulet.hu honlapon, illetve a facebook-on találhattok.

Szállás saját sátorban a klastrompusztai réten.

Részvételi díj, mely magában foglalja a rendezvényen és a barlangtúrákon való részvételt, a sátrazási lehetőséget, mobil WC-használatot, zuhanyzót, a szombat esti vacsorát, MKBT tagoknak: 3000 Ft, nem MKBT tagoknak: 4000 Ft. 14 év alatt ingyenes.

Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

MEGHÍVÓ

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

2016. május 21-én 10 órakor

a Bp. II. Keleti Károly u. 13. alatti üzlethelyiségben tartandó

2016. évi rendes (egyben tisztújító) közgyűlésére.

Napirend:

- 1) Elnöki megnyitó, megemlékezések, köszöntések (Dr. Leél-Össy Szabolcs)
- 2) Kitérítések átadása (Dr. Szunyogh Gábor, Érembizottság, 20 perc)

- 3) Mandátumvizsgáló Bizottság megválasztása (Dr. Leél-Őssy Szabolcs)
- 4) Szavazatszámoló Bizottság megválasztása (Dr. Leél-Őssy Szabolcs)
- 5) Főtitkári beszámoló (Bartha László)
- 6) Közhasznúsági jelentés és éves beszámoló (Bartha László)
- 7) A Felügyelő Bizottság beszámolója (Dr. Lénárt László)
- 8) Karszt és Barlang Alapítvány beszámolója (Hegedűs Gyula)
- 9) 2016. évi munkaterv és költségvetés (Bartha László)

Szünet

- 10) Alapszabály és Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása (Kosztra Barbara max. 90 perc)
- 11) Jelölő Bizottság előterjesztése (Hegedűs Gyula)
- 12) A Társulat új tisztségviselőinek megválasztása
- 13) A Karszt és Barlang Alapítvány kuratóriumának megválasztása
- 14) Elnöki székfoglaló és zárszó

Határozatképtelenség esetén a küldöttközgyűlés változatlan napirenddel **10 óra 30 perckor** kerül megtartásra.

A közgyűlésen **azon rendes tagok szavazhatnak, akik a 2016-os tagdíjat befizették**. A befizetés határideje 2016. március 31. volt. A felszólítást követő 30 napon belül, azaz 2016. május 5-ig a tagdíjat befizető tagok szavazóképesek. Az utoljára 2015 előtt fizető tagoknak a tagdíjbefizetés mellé kitöltött és aláírt belépési nyilatkozatot kell leadniuk. A 2016. évi tagdíj megfizetése azon tagok esetében is feltétele a szavazóképességnek, akiknek az előző években még (30 évnél régebbi tagságuk révén) nem kellett tagdíjat fizetniük.

A közgyűlésen szavazni személyesen vagy meghatalmazott útján lehet. A honlapról (www.barlang.hu Hírek/Társulati élet) letölthető mintának megfelelő, kitöltött és aláírt **meghatalmazást legkésőbb 2016. május 13-ig** el kell juttatni a Titkárságra levélben vagy szkennelve elektronikus úton. A meghatalmazó figyelmét felhívjuk arra, hogy egy személy legfeljebb öt másik tagot képviselhet meghatalmazottként.

Az **Alapszabály-módosítás** fő céljai: 1) a tavaly a tagság által javasolt, és akkor elhalasztott szervezeti átalakítás (tisztségviselők számának csökkentése, választmány megszüntetése); 2) Alapszabály egyszerűsítése, egyidejűleg a Szervezeti és Működési Szabályzat naprakészévé tétele. Az Alapszabály- és SzMSz-módosítással kapcsolatos részletes további információ a Társulat honlapján (Hírek), illetve a Titkárságon érhető el. A módosítási javaslatot a Közgyűlést megelőzően véleményezésre közzé tesszük a tagság számára.

Budapest, 2016. április 20.

*Dr. Leél-Őssy Szabolcs sk.
elnök*

A JELÖLŐ BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Alapszabályának 9. §. (1) szerint a Közgyűlés által választott tisztségviselők, vezető tisztségviselők megbízatása 4 évre szól. A 14. §. (2) b) szerint a Közgyűlés kizárólagos hatásköre a Társulat elnökének, az elnökség tagjainak, valamint a Választmány tagjainak, a Felügyelő Bizottság, illetve

az Érembizottság elnökének és tagjainak megválasztása.

A 2011-ben megválasztott tisztségviselők mandátumát legutóbb a 2016. február 6-i Küldöttközgyűlése a 2016. évi rendes Közgyűlésig meghosszabbította. Ennek megfelelően a 2016. évi Közgyűlésen tisztújításra kerül sor. Az elnökség 2016. március 6-i ülésén Jelölő Bizottság felkéréséről döntött és úgy határozott, hogy a Jelölő Bizottság 9 fő elnökségi tag, 3 fő felügyelő bizottsági tag és 5 fő érembizottsági tag posztra keressen pályázókat.

Tisztségre azok választhatók, akik legalább három évi folyamatos tagsági viszonyal rendelkeznek, vagyis a 2014–15–16. évi tagdíjuk rendezett. A 2016. évi tagdíj megfizetése azon tagok esetében is feltétele a választhatóságnak, akiknek az előző években még (tisztületbeli tagságuk vagy 30 évnél régebbi tagságuk révén) nem kellett tagdíjat fizetniük. A 2016. évi tagdíj megfizetési határideje az Alapszabály értelmében 2016. 03. 31. volt. Az Alapszabály értelmében tisztületbeli tagok tisztségre nem választhatók.

A Karszt és Barlang Alapítvány Alapító Okiratának 8. §. (1) szerint az Alapítvány öt főből (elnök, titkár, gazdasági vezető, tagok) álló Kuratóriumát – mely az Alapítvány legfőbb döntéshozó és kezelő szerve – az Alapító jelöli ki. Az Alapító által kijelölt Kuratórium megbízatása a kijelölést követő negyedik év június 30-ig tart. Ennek megfelelően a 2012. évi Közgyűlés által megválasztott Kuratórium megbízatása 2016. június 30-án lejár, így itt is tisztújításra kerül sor.

A tisztséget betölteni kívánókat tisztelettel felkérjük egy egyoldalas programtervezet megírására, mellyel a Közgyűlés döntési helyzetét is megkönnyítenénk. Az elkészült programokat a Közgyűlést megelőzően tagság számára közzé tesszük.

A Jelölő Bizottság kéri a tagságot, illetve a tisztséget betölteni kívánókat, hogy a következők szerint nyilvánítson véleményt az általa megválasztani javasolt tisztségviselőkre. Kérünk javaslatokat:

- 9 fő elnökségi tagra, ezen belül a javasolt elnök és a főtitkár nevesítésével,
- 3 fő felügyelő bizottsági tagra,
- 5 fő érembizottsági tagra,
- 5 főre a Karszt és Barlang Alapítvány kuratóriumába, ezen belül javaslatot az elnök személyére.

Kérjük a javaslatok és a programtervezetek eljuttatását legkésőbb 2016. május 10-i beérkezési határidővel a Társulat Titkárságára (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35., E-mail: mkbtiroda@gmail.com)

A Jelölő Bizottság:

Ambrus Gergely, Csepreghy Ferenc, Dolgos Miklós, Hegedűs Gyula, Polyák Ágnes, Szilágyi Zsolt.

Tájékoztatásul megadjuk a 2011-ben megválasztott jelenlegi tisztségviselőket:

elnök: Dr. Leél-Őssy Szabolcs
társelnökök: Adamkó Péter, Hazslinszky Tamás, Dr. Móga János
főtitkár: Bartha László
gazdasági titkár: Szilágyi Zsolt
titkár: Göröcs Dorottya, Kosztra Barbara
elnökségi tagok: Kalinovits Sándor, Szabó Zoltán, Vid Gábor (lemondott).

Felügyelő Bizottság

elnök: Dr. Lénárt László

tagok: Kiss Jenő, Körösi Gyula, Urbán Gabriella (lemondott).

Érembizottság

elnök: Dr. Dénes György (elhunyt), tagok: Hegedűs András, Kesselyák Péter, Székely Kinga, Dr. Szunyogh Gábor

Kiadványok szerkesztője Hazslinszky Tamás

Karszt és Barlang Alapítvány 2012-ben megválasztott kuratóriuma

elnök: Hegedűs Gyula

titkár: Hajnal Ágnes

gazdasági vezető: Dr. Végh Zsolt

kuratóriumi tagok: Borzsák Sarolta, Eszterhás István (lemondott).

Adategyeztetés

A korszellemhez híven Társulatunk minél több tagját elektronikus úton szeretné elérni. A költségtakarékosság mellett ez gyorsabb tájékoztatást, egyszerűbb visszajelzést tesz lehetővé. Ezért szeretnénk naprakésszé tenni a címlistánkat, amiben jelenlegi és korábbi tagjaink segítségét kérjük.

Április folyamán új társulati címünkről (mkbtiroda@gmail.com) körlevelet küldtünk azon tagjaink számára, akiknek az e-mail címe szerepel a nyilvántartásunkban. Sok címről hibáüzenettel visszajött a levél. Kérjük, ellenőrizték e-mail postaládátokat. Ha nem találjátok a levelet, de szívesen vennétek, ha elektronikus úton is el tudnánk érni titeket, **küldjétek el nekünk aktuális e-mail címeket!**

A jelenlegi tagok esetében így a hivatalos értesítéseket, meghívókat is tudnánk e-mailben küldeni. A korábbi tagoknak pedig szívesen küldenénk évente egy tájékoztatást az éves tevékenységünkről, valamint meghívót a két nagy rendezvényünkre (Barlangnap, Szakmai Találkozó).

Együttműködéseket köszönjük!

CHOLNOKY JENŐ

KARST- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

A Földművelésügyi Minisztérium támogatásával, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat ismét meghirdeti a Cholnoky pályázatot. E pályázat első kiírására éppen 40 esztendővel ezelőtt, 1976-ban került sor, és mindmáig Társulatunk egyetlen lehetősége arra, hogy tagjainak kiemelkedő kutató tevékenységét ne csak erkölcsi, de szelvény anyagi elismerésben is részesítse. A pályázati feltételek értelemszerűen sokat módosultak az eltelt évtizedek alatt, de a cél kezdettől fogva változatlan: a kutatómunka szakszerű dokumentálásának ösztönzésével, a hazánk karszterületeiről és barlangjairól mindannyiunk számára hozzáférhető információk gyarapítása.

A jelen pályázat – mivel kiírására tavaly nem volt lehetőség – a 2014. és 2015. évi eredmények bemutatására irányul. A témakörök további bővítésével minden kutató megtalálhatja a számára legkedvezőbb pályázati formát; így hozzájárulhat a Társulat adattárának, illetve az FM Tájvédelmi, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztálya által vezetett közhiteles barlang-, víznyelő- és forrás-nyilvántartás fejlesztéséhez.

Egyéni kategóriában a Társulat minden tagja pályázhat a karszt- és barlangkutató kapcsolatos:

- 2014-ben vagy 2015-ben megjelent magyar nyelvű publikációval;

- 2014-ben vagy 2015-ben elhangzott magyar nyelvű előadás teljes anyagával (mellékelve a rendezvény helyét, időpontját és programját);
- 2014-ben vagy 2015-ben készített magyar nyelvű doktori értekezéssel, szakdolgozattal, TDK dolgozattal vagy középiskolai tanulmányi versenyre benyújtott dolgozattal;
- saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmánnyal;
- a 2014-ben vagy 2015-ben végzett egyéni kutatásról a természetvédelmi hatóságnak benyújtott jelentéssel;
- digitális fotódokumentáció, illetve mozgófilm készítésével;
- egyéni bibliográfiai tevékenységgel.

Csoport kategóriában a legalább három társulati tagból álló kutató kollektívák (a Társulat keretében működő csoportok, szakosztályok, egy adott célkutatásra szerveződött társulások stb.) pályázhatnak:

- a 2014-ben és/vagy 2015-ben végzett kutatási tevékenységről a természetvédelmi hatóságnak benyújtott jelentéssel;
- a hazai karszterületeken és barlangokban 2014-ben és/vagy 2015-ben végzett felderítő, feltáró és állagvédelmi tevékenység dokumentálásával (szöveges ismertetés + térkép- és fotódokumentáció, műszaki leírás stb.); a pályamunka elején a tartalom rövid összefoglalásával);
- a karszt- és barlangtan területén 2014-ben és/vagy 2015-ben végzett, illetve lezárt tudományos tevékenység dokumentálásával (vizsgálat, mérés, megfigyelés, kísérlet, módszer- és eszközfejlesztés stb.: a módszer és az eredmények szöveges és grafikus bemutatása és értékelése, a pályamunka elején a tartalom rövid összefoglalásával).

A pályázat mind a két témakört is tárgyalhatja, ekkor a pályamunka elejére kerülő összefoglalónak mindkét témakörre ki kell terjednie.

A pályamunkák egyik kategóriában sem tartalmazhatják a Földművelésügyi Minisztérium vagy a nemzeti park igazgatóságok megbízásából végzett tevékenységet; az ilyen eredményeket bemutató pályamunkákat a Bíráló Bizottság kizárja a pályázatból.

A pályázatok beadási határideje (postabélyegző kelte): 2016. szeptember 30.

A pályamunkákat az egyéni kategória publikáció témakörében 3 azonos kivitelű példányban; az egyéni kategória digitális fotódokumentáció, illetve mozgófilm témakörében 1 digitális példányban; *minden más pályázat esetében 1 kinyomtatott és 1 digitális példányban* (CD-n vagy DVD-n) kell a következő címre eljuttatni:

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Jelige: „Cholnoky Karszt- és Barlangkutató pályázat”

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

A pályázatokat a Társulat Elnöksége által felkért, öt főből álló Bíráló Bizottság értékeli. Az egyéni és csoport kategória legjobbjai számára egy-egy I., II. és III. díj adható; de a Bíráló Bizottság fenntartja a jogot az értékelést követően a díjak számának megváltoztatására, vagy különdíj odaítélésére is.

A pályamunkák értékelésének szempontjai

Egyéni kategória:

• A témaválasztás újszerűsége	0–10 pont
A kutatás, feldolgozás alapossága, szakszerűsége	0–30 pont

• A pályamunka dokumentatív értéke (részletesség, adatszerűség, precizitás, illusztrációk szemléletessége)	0–25 pont
• Az elért eredmények jelentősége	0–20 pont
• A megjelenítés színvonala (logikai felépítés, nyelvezet, helyesírás, illusztrációk minősége)	0–15 pont
Összesen	100 pont

Csoport kategória:

• Az összefoglaló informatív értéke	0–5 pont
• A végzett tevékenység alaposága, szakszerűsége	0–30 pont
• A pályamunka dokumentatív értéke (részletesség, adatszerűség, precizitás, illusztrációk szemléletessége)	0–30 pont
• Az elért eredmények jelentősége	0–20 pont
• A megjelenítés színvonala (logikai felépítés, nyelvezet, helyesírás, illusztrációk minősége)	0–15 pont
Összesen	100 pont

Az eredmények ünnepélyes kihirdetésére és a díjak átadására a Barlangkutatók „Szablyár Péter” Szakmai Találkozóján, 2016. novemberében kerül sor.

A pályázattal kapcsolatban további felvilágosítást ad:

FM Tájékoztató, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztály

tel.: (1) 325-9503, 325-9504

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

tel.: (1) 346-0494, 346-0495, (70) 881-1477

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

BARADLAI MEGEMLÉKEZÉS 2016. április 9.

Az 1965-ös, hármasként végződő baradlai szerencsétlenség 50. évfordulójára 2016. január 9-ére tervezett megemlékezés a rossz időjárás miatt elmaradt, és így az április 9-én lett megtartva. 54-en jöttünk össze: akkori résztvevők, az elhunyt rokonai, illetve hozzátartozói, a volt Pannonhalmi Rómer Flóris Barlangkutató Csoport tagjai, Pászthory Valter bencés tanár tanítványai, de eljött Magyar Gábor akkori barlangigazgató is. A rokonok és ismerősök közül néhányan sajnos nem tudtak eljönni, de lélekben jelen voltak.

A csoportot Dr. Komlóssy Attila orvos és a Rómer Flóris Barlangkutató Csoport egykori tagja vezette, aki igen fiatalon, már 1965. január első napjaiban jelen volt a helyszíni szemléken. Mivel a résztvevők közül sokan még nem ismerték a Baradlát, Dr. Komlóssy Attila nagy helyismerete folytán útközben mindent elmesélt, és ehhez hozzátette barlangkutatói és mentőorvosi tapasztalatait is. A megemlékezés első része a Színház-teremben történt. Az eseménysorozat koordinálását Szikora József vezette. Dr. Rill Attila az 1965-ös túra résztvevői nevében, Sipos László az 1964-évi túra résztvevői nevében, Budavári Miklós az 1963-évi túra résztvevői nevében mon-

dott rövid beszédet, hiszen az egykori Rómer Flóris Barlangkutató csoport korábban három alkalommal táborozott december végén a Baradlában, és közben többen a Styx-ágot is bejárták – mindig gond nélkül. Ezután Pászthory Valter bencés tanár tanítványai közül Visontai Kovács Zoltán az 1963-ban érettségizettek és Szikora József az 1967-ben érettségizettek nevében beszélt. Bartha Béla az elhunyt Brückner Emőd és Wettstein Antal osztálytársai nevében mondott megemlékező beszédet. Pár közvetlen szót Brückner Özséb, a Brückner testvérek legfiatalabb tagja is mondott. Majd Magyar Gábor tisztelt meg minket és az elhunytakat megemlékező beszédével, amelynek során olyan új információkat is mondott, ami akkor nem jutott el az általános újságolvasók kezébe. A Styx betorkolásánál 2 koszorút helyeztünk el, és néhányan gyertyákat gyújtottak. Ketten nosztalgijából és a megemlékezés tiszteletére elhoztuk régi karbidlámpáinkat is, melyek fénye a múltra emlékeztetett minket (bár kiderült az, hogy használatuk vagy 10 éve be lett tiltva, de ha tehetném, én ma is inkább a régi karbidlámpámat használnám bármiféle elemlámpa helyett.)

A vállalkozó kedvűek és a jobb fizikai állapotban levők (idős résztvevők is jelen voltak) elmentünk a volt táborhelyig is, és felmentünk a Libanon hegyére, ahol az 50 éve ott levő fenyőfa csonkjá mellé elhelyeztük a három elhunyt barlangkutató arcképét.

A megemlékező út alatt Kátai Balázs és Füredi Zoltán készítették film- és hangfelvételeket.

Végezetül el kell mondanom azt, hogy a megemlékező összejövétel alatt is számtalan eszmecsere és találgatás történt arról, hogy mi okozhatta azokat a hirtelen roszszulléteket, amelyek végső soron a végzetes lehüléshez, majd halálhoz vezettek. Egyértelmű okot ma sem lehet megállapítani: elképzelések, elméletek vannak, és persze akkori vizsgálatok, de figyelembe véve azt, hogy a Styx-ágban korábban és utána is számtalan ember végigment bármiféle gond nélkül, sokan ma is érthetetlenül állunk az események előtt. Akkoriban nem volt korszerű segélykérő vagy riasztási rendszer a barlangban.

Volt barlangkutató társaink emlékét – míg élünk – megőrizzük.

Dr. Rill Attila

XVII. NEMZETKÖZI VULKÁNSPELEOLÓGIAI SZIMPÓZIUM Ocean View, USA, Hawaii, Big Island

A XVII. Vulkánspeleológiai Szimpóziум Ocean View-ben, a Hawaii-szigetek Big Island-ján (Nagy-sziget vagy Hawaii-sziget) volt 2016. február 6. és 12. között. Ocean View egy eldugott település a Mauna Loa-vulkán lábamezején, meglehetősen távol az amerikai szinten fejlett világtól, de a közelben nyílnak a sziget kiterjedt lávabarlang-rendszerei több kisebb lávabarlang mellett.

A szimpóziумon 78 személy vett részt. Az Egyesült Államokból, Nagy-Britanniából és Ausztráliából 58 résztvevőt regisztráltak, míg Németországból 5 személy volt jelen. A további 15 kutató, országonként egy-két személy a következő országokat képviselte: Costa Rica, Ecuador, Franciaország, Hollandia, Izland, Izrael, Japán, Spanyolország és Új-Zéland. Sajnos, Közép- és Kelet-Európából nem volt résztvevő. Ennek ellenére a Vulkánspeleológiai Kollektívát és az MKBT-t a Németországban élő Oláh Csaba és az Új-Zélandon élő Szentés György képviselte.

Ocean View mintegy 100–100 km távolságra fekszik a Nagy-sziget mindkét repülőterétől, Konától és Hilotól, és semmi utazási lehetőség nincs a bérelt gépkocsi kivételével. Az utazást a résztvevőknek így egyénileg, illetve kiscsoportosan kellett megoldani – beleértve a helyi közlekedést is – ami a szervezők közreműködésének köszön-

hetően kitűnően sikerült. Ugyanez vonatkozott a korlátozott számú szálláslehetőségekre is.

A regisztráció és az előadások a település művelődési házában (Community Centre) zajlottak. Szombaton, 6-án az ünnepélyes megnyitó után előadásokat hallottunk a vidék geológiájáról, vulkanológiájáról és környezetvédelmi kérdéseiről. Ugyanakkor a szimpózium egész ideje alatt tartott terepbejárásokra és barlanglátogatásokra lehetett jelentkezni. A barlangtúrák általában a délelőtti előadások után történtek, és 2–6 óra hosszat tartottak valamennyi nehézségi szinten, de kötéltechnika nélkül. Naponta mintegy 4–5 barlanglátogatást ajánlottak, némelyiket felszíni bejárással együtt. Este a 15 km-re fekvő Discovery Harbor Gilligan's disztermében volt fogadás.

Február 7-én, vasárnap délutánig tartó felszíni bejárás volt szakvezetéssel a település közelében fekvő vulkáni formák megtekintésére. Este pedig poszterbemutatót láthattunk. Február 8-án, 10-én, 11-én és 12-én, azaz hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken délelőtt előadások voltak, míg délután barlangtúrákon lehetett résztvenni. 12-én, pénteken ülésezett az IUS Vulkanoszeleológiai Bizottsága. A Bizottság vezetését Jan Paul van der Pas-tól 16 év után Ingham Kenneth (USA, Új-Mexikó) vette át. Helyettese lett Greg Middleton (Ausztrália). További új bizottsági tag lett John Brush (Ausztrália) és Ed Waters (Nagy-Britannia), aki a Newsletter szerkesztését vette át Harry Maniakistól. A következő, 2018-as szimpózium helyszínét nem határozták meg. Lehetőségként merült fel Új-Mexikó az Egyesült Államokban.

A fent említett napokon 30 előadás hangzott el a vulkánoszeleológia szinte valamennyi területéről. Beszámolót hallottunk a helyi, a Közép-Amerika, Csedzsu-sziget, Izland, Új-Zéland, Kanári-szigetek, Vietnam és Szíria lávabarlangjairól és az azokban folytatott tudományos vizsgálatokról.

A barlangtúrák során mintegy 20 barlanglátogatásra nyílt lehetőség. Némelyik különálló lávaalagút volt, mások pedig egy nagyobb összefüggő rendszernek különböző névvel jelölt szakaszai. Több túrakínálat volt a Kazumura-barlangrendszerbe, amely 65 km hosszal és 1200 m szintkülönbséggel a világ leghosszabb lávabarlangja és 500 évvel ezelőtti ún. Allaau Láva-folyásban jött létre. Túra volt Kipuka Kanohina-barlangrendszerbe, a világ második leghosszabb lávabarlangjába. Ennek része Kula Kai-barlang, amelynek első szakasza turistabarlangként működik, további részei több 10 km hosszú labirintushoz vezetnek, mely különböző bejáratai mögötti barlangokat, különböző nevekkkel jelölik. Meglátogattuk a vidék legfiatalabb lávabarlangját, a Kaumana-barlangot. A barlang a Mauna Loa 1880-81 kitöréséből származó láva-folyásban keletkezett. A beszakadásos eredetű bejárástól km hosszan lehet követni minkét irányba a látványos lávaalagutat.

Február 9-én, kedden meglátogattuk a Hawaii Vulkanok Nemzeti Parkot. Többek között megtekintettük a Kilauea-kalderát, a most csak füstölgő, egyébként lávaszökőkutat és láva-folyásokat produkáló Halemaumau-krátert, a Gőz-forrásokat, majd a Kráterek Sora útján (Chain of the Crater Road) az óceánig követtük a régi láva-folyásokat és krátereket. Rövid látogatást tettünk a kivilágított Thurston-lávabarlangban. A látogató központban 3 dimenziós vetítést tartottak a nemzeti park szakemberei a területről és a vulkánok működéséről. Erre szükség is volt, mivel itt végre látni lehetett a lávaszökőkutakat, a láva-folyásokat és a láva találkozását a tengerrel. Ezt hirdetik az utazási irodák és a prospektusok is. Sajnos – mint megtudtuk – 3 éve nem volt lávakitörés a területen. Csak este lehet látni a Halemaumau-kráter látványának sejtelmes fényét.

Február 12-én, pénteken volt az ünnepélyes búcsúest ugyanott, ahol a megnyitót fogadást is tartották. Másnap utókirándulásként még szakvezetéssel látogatást lehetett tenni a nemzeti parkban.

A szimpózium után a résztvevők még különböző felszíni és barlangi túrákat tettek.

A különleges helyen, különleges körülmények között megtartott szimpózium remekül sikerült, köszönet érte Ann és Péter Boostednek, valamint segítőtársaiknak.

Dr. Szentés György

HÍREK, HÍRDETMÉNYEK

Speleo Sport Árlista 2016

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 24 500 Ft

Standard overall cordura foltozással: 21 500 Ft

Hobby overall: 18 500 Ft

Műnyúl: 11 000 Ft

Cserélhető betétes térdvédő: 4200 Ft

Szoszos bag, kicsi: 2500 Ft

Bag 40L: 6800 Ft

Bag 80L: 9000 Ft

Petzl Stop: 26 500 Ft

Croll: 12 050 Ft

Vertex: 20 550 Ft

Myo RXP: 22 100 Ft

Tikka XP: 13 750 Ft

Fixo Duo: 30 100 Ft

Fenix HP 12: max 900 lumen! Ára: 21 800 Ft

Fenix HP 30: max 900 lumen! aksival, töltővel: 39 500 Ft

Fenix HP 25: 360 lumen, 4 db AA elemmel: 22 000 Ft.

Nagy: 2800 Ft

Bag 60L: 7800 Ft

Expedíciós bag.: 11 000 Ft

Pantin: 15 150 Ft

Ascension: 14 350 Ft

Elia-Elios: 14 600 Ft

Myo: 21 500 Ft

Tikka RXP: 24 350 Ft

Duo Led14: 35 850 Ft

*Üdvözlettel:
Kocsis András*

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094 Bp. Balázs Béla u. 30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

Nyitva tartás: h-k-sz: 10–18 óráig,

csütörtök: 10–19 óráig,

péntek: 10–17 óráig.

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

1025 Budapest
Pusztaszeri út 35.
Tel.: (36-1)346-0494
Tel./Fax: (36-1)346-0495
E-mail: mkbt@axelero.hu
www.barlang.hu

a Nemzetközi Barlangtani Unió tagja

UNGARISCHE GESELLSCHAFT FÜR KARST- UND HÖHLENFORSCHUNG
HUNGARIAN SPELEOLOGICAL SOCIETY — SOCIÉTÉ HONGROISE DE SPÉLÉOLOGIE
ВЕНГЕРСКОЕ ОБЩЕСТВО ПО ИССЛЕДОВАНИЮ КАРСТОВЫХ ЯВЛЕНИЙ И ПЕЩЕР

MEGHÍVÓ

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2016. május 18-án 17,30 órakor a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületének vetítőtermében (Budapest, II.. Pusztaszeri út 35.) tartandó

választmányi ülésére.

Napirend:

- 1) Alapszabály és Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása (Kosztra Barbara)
A napirendi ponthoz készülő előterjesztést május 9-én küldjük ki.
- 2) Főtitkári beszámoló a 2015. évről (Bartha László)
- 3) 2015. évi közhasznúsági beszámoló és eredménykimutatás (Szilágyi Zsolt)
- 4) 2016. évi munkaterv és költségvetés (Bartha László)
- 5) Egyebek

Határozatképtelenség esetén az ülés azonos napirenddel 30 perccel később kerül megtartásra.

Budapest, 2016. május 2.

Dr. Leél-Őssy Szabolcs sk.
elnök